

**Girdejiler we maýa üçin salgytlar babatda
iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak
hem-de fiskal boýun gaçyrylmagynyň önüni almak barada
Türkmenistanyň Hökümeti bilen
Litwa Respublikasynyň Hökümetiniň arasynda
YLALAŞYK**

Türkmenistanyň Hökümeti we Litwa Respublikasynyň Hökümeti,

Girdejiler we maýa üçin salgytlar babatda iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak hem-de fiskal boýun gaçyrylmagynyň önüni almak barada Ylalaşyk baglaşmak isläp,

şu aşakdakylar barada ylalaşdylar:

**I Bap
YLALAŞYGYŇ ULANYLÝAN ÇYGRY**

**1-nji madda
Özleri barada Ylalaşyk ulanylýan taraplar**

Şu Ylalaşyk Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň-de dahyllylary bolup durýan taraplar babatda ulanylýar.

**2-nji madda
Ylalaşygyň hereketiniň degişli salgytlary**

1. Şu Ylalaşygyň hereketi Ylalaşýan Döwletiň adyndan ýa-da onuň edara ediş-çäk birligi, ýa-da ýerli häkimiýet edarasy tarapyndan girdejiler we maýa üçin salynýan salgytlary almagyň usulyna garamazdan, şol salgytlara degişlidir.

2. Girdejileriň umumy möçberinden, maýanyň umumy möçberinden ýa-da girdejiniň ýa maýanyň aýry-aýry böleklerinden alynýan ähli salgytlar, şol sanda gozgalýan ýa-da gozgalmaýan emlägi aýrybaşgalamakdan alynýan salgytlar, kärhanalar tarapyndan tölenilýän iş hakynyň ýa-da hak-heşdegiň umumy jeminden alynýan salgytlar, şeýle hem maýanyň bahasynyň artyşyndan gelýän girdejilerden alynýan salgytlar girdeji we maýa üçin salgytlar hasaplanylýar.

3. Şu Ylalaşyk ulanylýan salgytlar, hususan-da, şular bolup durýar:

a) Litwada:

i) peýda üçin salgyt;

ii) girdeji üçin salgyt;

iii) gozgalmaýan emläk üçin salgyt;

(mundan beýläk «Litwanyň salgytlary» diýlip atlandyrylýar).

b) Türkmenistanda:

- i) edara görnüşli taraplaryň peýdasy (girdejisi) üçin salgyt;
- ii) şahsy taraplaryň girdejileri üçin salgyt; we
- iii) emläk üçin salgyt;

(mundan beýläk «Türkmenistanyň salgytlary» diýlip atlandyrylýar);

4. Şeýle hem şu Ylalaşyk oňa gol çekilen seneden soň bar bolan salgytlara goşmaça ýa-da olaryň ýerine alynjak birmeňzeş ýa barabar islendik salgytlar babatda ulanylýar. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary öz salgyt kanunlaryna girizilen islendik düýpli üýtgetmeler barada bir-birine habar bererler.

II Bap KESGITLEMELER

3-nji madda Umumy kesgitlemeler

1. Eger ýazgydan başgaça many çykmaýan bolsa, şu Ylalaşygyň maksatlary üçin:

a) «Litwa» adalgasy – Litwa Respublikasyny we geografiki manyda ulanylanda Litwa Respublikasynyň halkara hukugyna laýyklykda Litwa Respublikasynyň özygtyýarlylygyndaky çäkleri we onuň özygtyýarly we ýurisdiksiýa hukuklaryny amala aşyryýan beýleki ýerlerini aňladýar;

b) «Türkmenistan» adalgasy halkara hukugyna laýyklykda Türkmenistanyň özygtyýarly ýa-da ýurisdiksiýa hukuklaryny amala aşyryýan deňiz zolaklary (şol sanda deňiz we suwasty zolaklary) bilen bilelikde guryýer serhetlerini öz içine alýan Türkmenistanyň çäklerini aňladýar;

ç) «bir Ylalaşýan Döwlet» we «beýleki Ylalaşýan Döwlet» aňlatmalary ýazga baglylykda Türkmenistany ýa-da Litwany aňladýar;

d) «tarap» adalgasy şahsy tarapy, kompaniýany ýa-da taraplaryň islendik beýleki birleşigini aňladýar;

e) «kompaniýa» adalgasy islendik korporatiw birleşigi ýa-da salgyt salmak maksatlary üçin korporatiw birleşik hökmünde garalýan islendik beýleki guramany aňladýar;

ä) «Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasy» we «Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň kärhanasy» adalgalary degişlilikde Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany we Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany aňladýar;

f) «halkara gatnatmasy» adalgasy Ylalaşýan Döwletleriň kärhanasy tarapyndan ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisiniň amala aşyryýan islendik

gatnatmany aňladýar, şeýle deňiz ýa-da howa gämisiniň diňe Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde ýerleşýän ýerleriň arasynda gatnatma üçin ulanylýan halatlary muňa girmeyär;

g) «ygtyýarly edara» adalgasy:

- (i) Litwa babatda ulanylanda – Maliýe ministrligini ýa-da onuň ygtyýarly edilen wekilini aňladýar;
- (ii) Türkmenistan babatda ulanylanda – Türkmenistanyň Maliýe ministrligini we Türkmenistanyň Baş döwlet salgyt gullugyny ýa-da olaryň ygtyýarly edilen wekilini.

h) Ylalaşýan Döwlet babatda «milli tarap» adalgasy:

- (i) Ylalaşýan Döwletiň raýatlygy bolan islendik şahsy tarapy; we
- (ii) şeýle derejeli hukuk ýagdaýyny şol Ylalaşýan Döwletde hereket edýän kanunlar esasynda alan islendik edara görnüşli tarapy, şereketi ýa-da assosiasiýany aňladýar.

2. Ylalaşýan Döwlet tarapyndan şu Ylalaşyk islendik wagt ulanylan mahaly, eger ýazgydan başgaça many gelip çykmaýan bolsa, Ylalaşykda kesgitlemesi berilmedik islendik adalga şol Döwletiň şu Ylalaşyk ulanylýan salgytlar babatdaky kanunçylygynda oňa berýän manysyna eýe bolar, şonuň bilen birlikde, şol Döwletiň hereket edýän salgyt kanunçylygyna laýyklykda onuň islendik manysyna bu Döwletiň beýleki kanunlary tarapyndan bu adalga berilýän manysyndan ýokary many berilýär.

4-nji madda **Dahyllysy**

1. Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin «Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy» adalgasy şol Döwletiň kanunçylygy boýunça ýaşayan ýeri, birleşen ýeri, hukuk salgysy, hemişelik bolýan ýeri, dolandyrylýan ýeri ýa-da başga bir barabar görkeziji esasynda salgyt salynmaga degişli islendik tarapy aňladýar, şeýle hem şol Döwleti we onuň islendik edara ediş birligini ýa-da ýerli häkimiýet edarasyny öz içine alýar. Emma bu aňlatma diňe şol Döwletdäki çeşmelerden alnan girdejiler babatda ýa-da onda ýerleşýän maýa babatda şol Döwletde salgyt salynmaga degişli tarapy öz içine almaýar.

2. Eger şahsy tarap 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda Ylalaşýan Döwletleriň ikisiniň-de dahyllysy bolup durýan bolsa, onuň hukuk ýagdaýy şu usulda kesgitlenilýär:

a) ol diňe hemişelik we onuň üçin elýeterli ýaşayyş jaýy bolan Döwletiniň dahyllysy hasaplanylýar; eger onuň Döwletleriň ikisinde-de hemişelik we onuň üçin elýeterli ýaşayyş jaýy bar bolsa, onda ol haýsy Döwletde has ysnyşykly şahsy we ykdysady aragatnaşyklary (durmuş bähbitleriniň merkezi) bar bolsa, şol Döwletiň dahyllysy hasaplanylýar;

b) eger-de onuň wajyp bähbitleriniň merkezi bar bolan Döwletini kesgitläp bolmasa ýa-da onuň Döwletleriň hiç birinde hemişelik we onuň üçin elýeterli ýaşaýyş jaýy bolmasa, ol diňe adaty ýaşayan ýeri bolan Döwletiniň dahyllysy hasaplanylýar;

ç) eger-de ol, adaty Döwletleriň ikisinde-de ýaşayan bolsa ýa-da adaty olaryň hiç birinde hem ýaşamaýan bolsa, ol diňe haýsy Döwletiniň milli tarapy bolup durýan bolsa, şol Döwletiniň dahyllysy hasaplanylýar;

d) eger-de ol Döwletleriň ikisiniň-de milli tarapy bolup durýan bolsa ýa-da olaryň hiç biriniň milli tarapy bolmasa, Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary bu meseläni özara ylalaşmak boýunça çözüärler.

3. Eger şahsy tarap bolmadyk tarap 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda Ylalaşýan Döwletleriň ikisiniň-de dahyllysy bolup durýan bolsa, onda Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary birleşmäniň ýerine, netijeli dolandyryşyň ýerine we islendik degişli ýagdaýlara degişli özara ylalaşyga laýyklykda meseläni gözmäge synanyşmalydyrlar. Şeýle Ylalaşygyň ýok halatynda, Ylalaşyk üçin, tarap şol Ylalaşyga laýyklykda berlen islendik ýeňillikleri talap etmäge hukuga eýe bolmaly däldir.

5-nji madda **Hemişelik wekilçilik**

1. Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin «hemişelik wekilçilik» adalgasy kärhananyň telekeçilik işini doly ýa-da bölekleyin amala aşyran hemişelik ýerini aňladýar.

2. «Hemişelik wekilçilik» adalgasy, hususan-da, şulary öz içine alýar:

a) dolandyryş ýerini;

b) bölümi;

ç) edarany;

d) fabrigi;

e) ussahanany; we

ä) şahtany, nebit ýa-da gaz guýusyny, karýeri ýa-da tebigy serişdeleri gözlemek, işläp geçmek we çykarmak bilen bagly başga bir islendik ýeri.

3. «Hemişelik wekilçilik» aňlatmasy şeýle hem şulary öz içine alýar:

a) gurluşyk meýdançasyny, gurluşyk, gurnama ýa-da ýygnama desgasyny ýa-da ýokarda agzalan desgalar bilen bagly gözegçilik işini diňe olar bilen bagly işleriň dowamlylygy dokuz aýdan köp bolanda;

b) hyzmatlary etmegi, şol sanda bu möhlet üçin kärhana tarapyndan hakyna tutulýan işgärleriň ýa-da beýleki işgärleriň kömegi bilen kärhananyň maslahat beriş hyzmatlaryny, ýöne diňe şeýle görnüşli iş Ylalaşýan Döwletde (şol bir ýa-da aralykdaky taslamanyň çäklerinde) islendik on iki aýlyk döwrüň dowamynda jemi 183 günden köp bolan döwrüň ýa-da döwürleriň dowamynda amala aşyrylan halatynda.

4. Şu maddanyň ýokardaky düzgünlerine garamazdan, «hemişelik wekilçilik» diýen adalga şulary öz içine almaýar diýip hasap edilýär:

a) desgalaryň diňe şu kärhana degişli harytlary ýa-da önümleri saklamak, görkezmek ýa-da ibermek maksatlary üçin ulanylmagyny;

b) şu kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň gorlarynyň diňe saklamak, görkezmek we ibermek maksatlary üçin saklanylmagyny;

ç) şu kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň gorlarynyň diňe başga bir kärhana tarapyndan gaýtadan işlemek maksatlary üçin saklanylmagyny;

d) hemişelik telekeçilik iş ýeriniň diňe harytlary ýa-da önümleri satyn almak maksatlary üçin ýa-da bu kärhana maglumatlary toplamak üçin saklanylmagyny;

e) hemişelik telekeçilik iş ýeriniň diňe şu kärhana üçin taýýarlyk görüji ýa-da kömekçi häsiýetli başga bir islendik işi amala aşyrmak maksady bilen saklanylmagyny;

ä) hemişelik iş ýeriniň diňe işiň (a)-dan – (e) çenli kiçi bölümlerde görkezilen görnüşleriniň islendik usulda utgaşdyrylmagy üçin saklanylmagyny, hemişelik iş ýeriniň şeýle utgaşdyrma netijesinde ýüze çykýan jemi işiň taýýarlyk görüji ýa-da kömekçi häsiýetli bolan şertinde.

5. 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünlerine garamazdan, eger özi barada 6-njy bölümiň düzgünleri ulanylýan garaşsyz derejeli ýumuşçydan başga bir tarap kärhananyň adyndan hereket edýän we Ylalaşýan Döwletde şol kärhananyň adyndan şertnamalary baglaşmaga ygtyýarlygy bar bolsa we adatça şol ygtyýarlygy ulanýan bolsa, onda bu kärhana şu Döwletde şol tarapyň kärhana üçin amala aşyrylan islendik işi babatda hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalýar, bu tarapyň işi 4-nji bölümde bellenen düzgünlere laýyklykda hemişelik iş ýeriniň üstünden amala aşyrylýan bolsa-da, onuň bu hemişelik iş ýerini hemişelik wekilçilige öwürmeýän we şu bölümde görkezilen iş bilen çäklenýän halatlary muňa girmeyär.

6. Eger kärhana beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini diňe araçynyň, dellalyň ýa-da garaşsyz hukuk ýagdaýy bolan başga bir islendik ýumuşçynyň üsti bilen amala aşyrylan bolsa, şol taraplar öz adaty telekeçilik işiniň çäklerinde hereket edýän şertde kärhana şol Döwletde hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalmaz. Emma, eger şeýle ýumuşçynyň işi dolulygyna ýa-da dolulygyna diýen ýaly şol kärhananyň adyndan jemlenen bolsa, onda oňa şu bölümiň çäklerinde garaşsyz derejeli ýumuşçy hökmünde garalmaz.

7. Ylalaşýan Döwletiň biriniň dahyllysy bolan kompaniýanyň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolan kompaniýa gözegçilik edýän ýa-da ol tarapyndan gözegçilik edilýän bolsa, ýa-da şol beýleki Döwletde telekeçilik işini (ýa hemişelik wekilçiligiň üsti bilen, ýa-da başga bir usulda) amala aşyrylan bolsa, bu ýagdaýyň özi şol kompaniýalaryň birini beýleki kompaniýanyň hemişelik wekilçiligine öwrülýändigini aňlatmaýar.

III Bap

GIRDEJILERE SALGYT SALMAK

6-njy madda

Gozgalmaýan emläkden alynýan girdejiler

1. Ylalaşýan Döwletiň biriniň dahyllysynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän gozgalmaýan emläkden alyan girdejilerine (şol sanda oba ýa-da tokaý hojalygyndan alyan girdejisine) şol beýleki Döwletde salgytlar salnyp bilner.

2. «Gozgalmaýan emläk» adalgasy garalyan emlägiň ýerleşýän ýeri bolan Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda bar bolan mana eýedir. Bu adalga islendik halatda gozgalmaýan emläk babatdaky kömekçi emlägi, oba we tokaý hojalygynda ulanylýan mallary we enjamlary, özi barada ýer eýeçiligi babatdaky kanunçylygyň düzgünleri ulanylýan hukuklary, gozgalmaýan emläk babatda gozgalmaýan emlägiň uzufrukty hökmünde belli bolan hukugy hem-de gazylyp alynýan peýdaly baýlyklary, çeşmeleri we beýleki tebigy serişdeleri işläp geçmek üçin öwezini dolma hökmünde tölenilýän üýtgeýän we kesgitli tölegler üçin hukuklary öz içine almalydyr; deňiz we howa gämilerine gozgalmaýan emläk hökmünde garalmaýar.

3. 1-nji bölümiň düzgünleri gozgalmaýan emlägi göni peýdalanmakdan, kärendä bermekden ýa-da başga bir islendik görnüşde peýdalanmakdan alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

4. Kompaniýada paýnamalaryň ýa-da beýleki korporatiw hukuklaryň eýesi şeýle paýnamalaryň ýa-da korporatiw hukuklaryň eýesine kompaniýanyň eýesiniň gozgalmaýan emlägini ulanmaga hukuk berlende şeýle hukugyň göni ulanylmagyndan, rugsat berilmeginden, ýa-da islendik başga görnüşde ulanylmagyndan alnan girdejä gozgalýan emlägiň ýerleşýän Ylalaşýan Döwletinde salgyt salnyp bilner.

5. 1-nji, 3-nji we 4-nji bölümleriň düzgünleri kärhananyň gozgalmaýan emläginden alynýan girdejiler we garaşsyz şahsy hyzmatlary etmek üçin ulanylýan gozgalmaýan emläkden alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

7-nji madda

Telekeçilik işinden alynýan peýda

1. Eger Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän hemişelik wekilçiliginiň üstünden telekeçilik işini amala aşyрмаýan bolsa, şol kärhananyň alyan peýdasyna diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir. Eger kärhana telekeçilik işini ýokarda agzalan görnüşde amala aşyryýan bolsa, onda kärhananyň peýdasyna beýleki Döwletde, diňe onuň şu hemişelik wekilçilige degişli bölegi babatda salgyt salnyp bilner.

2. 3-nji bölümiň düzgünlerini nazara almak bilen, eger bir Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerde

ýerleşýän hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyryýan bolsa, onda şol wekilçiligiň hut şonuň ýaly ýa-da barabar şertlerde hut şonuň ýaly ýa barabar iş bilen meşgullanýan aýrybaşgalanan we aýratyn kärhana bolan hem-de özi hemişelik wekilçiligi bolan kärhanadan doly garaşsyz hereket edende alyp biljek peýdasy Ylalaşýan Döwletleriň her birinde şol hemişelik wekilçilige degişlidir.

3. Hemişelik wekilçiligiň peýdasynyň möçberi kesgitlenilen mahaly şol hemişelik wekilçiligiň maksatlary üçin çeken çykdaýylarynyň, şol sanda şeýle görnüşde çekilen dolandyryş we umumy edara ediş çykdaýylarynyň hemişelik wekilçiligiň ýerleşýän ýeri bolan Döwletde ýa-da onuň çäklerinden daşarda çekilendigine garamazdan, şol çykdaýylaryň kemilmegine rugsat berilýär. Ylalaşýan Döwlet tarapyndan kemeltmeler (hasaplap aýyrmalar) hökmünde rugsat beriljek çykdaýylar diňe şol Döwletiň içerki kanunlaryna laýyklykda kemeltmelere degişli çykdaýylary öz içine almalydyr.

4. Eger Ylalaşýan Döwletde hemişelik wekilçilige degişli peýdany kärhananyň peýdasynyň umumy möçberini onuň dürli düzüm birlikleriniň arasynda barabarlykda paýlamak esasynda kesgitlemek adaty tejribe bolsa, onda 2-nji bölümde hiç bir zat bu Ylalaşýan Döwlete salgyt salynmaga degişli peýdany adaty kabul edilen paýlamak arkaly kesgitlemegi gadagan etmeýär; ýöne paýlamagyň saýlanyp alnan usuly şu maddadaky degişli ýörelgelere laýyk gelýän netijeleri bermelidir.

5. Hiç bir peýda diňe hemişelik wekilçiligiň kärhana üçin harytlary ýa-da önümleri satyn almagy esasynda oňa degişli edilip bilinmez.

6. Eger muny üýtgetmek üçin degerli we ýeterlik sebäpler bolmasa, ýokardaky bölümleriň maksatlary üçin hemişelik wekilçilige degişli peýda her ýyl şol bir usul arkaly kesgitlenilýär.

7. Eger peýda girdejileriň şu Ylalaşygyň beýleki maddalarynda aýratyn gürrüňi edilýän görnüşlerini öz içine alýan bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri şol maddalaryň düzgünlerine täsir etmeýär.

8-nji madda

Deňiz we howa gatnatmalary

1. Ylalaşýan Döwletiň kärhanasynyň deňiz, howa gämilerini ýa-da ýerüsti ulaglary halkara gatnawlarynda ulanmakdan alýan peýdasyna diňe şol Döwletde salgyt salynýar.

2. 1-nji bölümiň düzgünleri gatnatmalar boýunça pul-a, bilelikdäki kärhana ýa-da halkara guramasyna gatnaşmaktan alynýan peýda babatda hem ulanylýar.

9-njy madda **Şarikli kärhanalar**

1. Eger:

a) bir Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletiň kärhanasyny dolandyrmaga, oňa gözegçilik etmäge ýa-da onuň maýasyna göni ýa keseden gatnaşýan, ýa-da

b) şol bir taraplar Ylalaşýan Döwletiň biriniň kärhanasyny we Ylalaşýan Döwletiň beýlekisiniň kärhanasyny dolandyrmaga, oňa gözegiçilik etmäge ýa-da onuň maýasyna göni ýa-da keseden gatnaşýan bolsa,

we bellenip geçilen ýagdaýlaryň islendiginde iki kärhananyň arasynda olaryň täjirçilik we maliýe gatnaşyklarynda iki garaşsyz kärhananyň arasynda bolmalysyndan tapawutlanýan şertler döredilýän ýa-da bellenilýän bolsa, onda kärhanalaryň birine geçirilip bilinjek, ýöne şol şertleriň bolmagy sebäpli geçirilmedik islendik peýda şol kärhananyň peýdasyna goşulyp we degişlilikde oňa salgyt salnyp bilner.

2. Eger Ylalaşýan Döwlet şol Döwletiň kärhanasynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde salgyt salnan peýdasyny birinji bellenen Döwletiň kärhanasynyň peýdasyna goşanda we degişlilikde salgyt salanda we şeýlelikde goşulan peýda iki kärhananyň arasynda bellenen şertler iki garaşsyz kärhananyň arasyndaky ýaly bolan şertde birinji agzalan Döwletiň kärhanasynyň adyna hasaplanýan peýda bolup durýan halatda, eger düzediş girizmek üçin esas bar bolsa, onda şol beýleki Döwlet şol peýda üçin özünde hasaplanýan salgyt barada degişli düzedişi girizer. Şeýle düzediş kesgitlenilen mahaly şu Ylalaşygyň beýleki düzgünleri bolmalysy ýaly nazara alnar, Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary bolsa zerur mahaly bir-biri bilen maslahatlaşar.

10-njy madda **Diwidendler**

1. Bir Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolan kompaniýanyň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna töleýän diwidendlerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ýöne şeýle diwidendlere olary töleýän kompaniýanyň öz dahyllysy bolan Ylalaşýan Döwletinde hem onuň kanunçylygyna laýyklykda salgytlar salnyp bilner; emma diwidendlerden peýda alyjy beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, onda şeýle usulda alynýan salgyt:

a) eger-de diwidendlere hakyky hukugy bolan tarap diwidendleri töleýän kompaniýanyň maýasynyň azyndan 25 göterimi göni degişli bolan kompaniýa (şereket bolmadyk) bolsa, diwidendleriň jemi möçberiniň 5 göteriminden;

b) ähli beýleki ýagdaýlarda bolsa, diwidendleriň jemi möçberiniň 10 göteriminden köp bolmaly däldir.

Bu bölüm kompaniýa ujundan diwidendler tölenilýän peýda babatda salgyt salynmagyna täsir etmeýär.

3. Şu maddada ulanylýan «diwidendler» adalgasy paýnamalardan, ýa-da bergi talaplary bolup durmaýan, ýöne peýda gatnaşmaga hukuk berýän beýleki hukuklardan alynýan girdejileri, şeýle hem peýdany paýlaýan kompaniýa dahyllysy bolup durýan şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda paýnamalardan alynýan girdejiler ýaly şeýle salgyt salynmagyna degişli beýleki korporativ hukuklardan alynýan girdeji hem salgyt babatda şeýle düzgünleşdirmäge degişlidir.

4. Eger diwidendleriň hakyky eýesi, bir Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolmak bilen, diwidendleri töleýän kompaniýa öz dahyllysy bolan beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyryan bolsa ýa-da şol beýleki Döwletde ýerleşýän hemişelik binýatdan, we holdingden garaşsyz şahsy hyzmatlary edýän bolsa we diwidendleri tölemek babatdaky gatnaşygy şeýle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat bilen hakykatdan hem bagly bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara görä 7-nji maddanyň ýa-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

5. Eger Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolup durýan kompaniýa beýleki Ylalaşýan Döwletden peýdany ýa-da girdejileri alýan bolsa, onda şol beýleki Döwlet şol kompaniýanyň töleýän diwidendlerinden salgyt alyp bilmez, şol diwidendler şol beýleki Döwletiň dahyllysyna tölenilýän ýa-da eger özi babatda diwidendler tölenýän holding hakykatdan-da şol beýleki Döwletde ýerleşýän hemişelik wekilçilige ýa-da hemişelik binýada degişli bolsa we kompaniýanyň paýlanylmadyk peýdasyna salgyt salnyp bilinmeýän bolsa, hatda diwidendleri tölemek üçin serişdeler ýa-da paýlanylmadyk peýda şol beýleki Döwletde emele gelyän peýdadan ýa-da girdejiden dolulygyna ýa-da bölekleyin ybarat bolsa, bu kada ulanylmaýar.

11-nji madda Göterimler

1. Ylalaşýan Döwletleriň birinde emele gelyän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna tölenilýän göterimlere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ýöne şeýle göterimlere olar emele gelyän Ylalaşýan Döwletde hem şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp bilner, emma eger şeýle göterimleriň hakyky eýesi beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, şeýle görmüşde alynýan salgyt göterimleriň jemi möçberiniň 10 göteriminden köp bolmaly däldir.

3. 2-nji bölümiň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň birinde emele gelyän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň Hökümetine doly degişli

bolan Merkezi banka ýa-da islendik maliýe edarasyna, şol sanda onuň dolandyryş edaralaryna ýa-da ýerli häkimiýet edaralaryna, ýa-da şol beýleki Ylalaşýan Döwletiň Hökümeti tarapyndan kepillendirilen ýa-da ätiýaçlandyrylan karz serişdeleri boýunça tölenilýän göterimler Ylalaşýan Döwletleriň birinjisinde salgytdan boşadylýar.

4. «Göterimler» adalgasy şu maddada ulanylan mahaly gozgalmaýan emläk üçin berilýän karzyň zamun (ipoteka) üpjünçiligine we bergidaryň girdejilerine gatnaşmak üçin hukugynyň bardygyna garamazdan, islendik görnüşdäki bergi talaplaryndan girdejini we hususan-da, döwletiň gymmatly kagyzlaryndan, obligasiýalaryndan ýa-da bergi borçnamalaryndan girdejini, şol sanda şol gymmatly kagyzlar we obligasiýalar ýa-da islendik görnüşdäki bergi borçnamalary boýunça baýraklary we utuşlary aňladýar. Wagty geçirilen tölegler üçin jerimelere şu maddanyň maksatlary üçin göterimler hökmünde garalmaýar.

5. Eger göterimleriň hakyky eýesi Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolmak bilen, göterimler emele gelýän beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyryýan bolsa ýa-da şol beýleki Döwletde şol ýerde ýerleşýän hemişelik binýatdan garaşsyz şahsy hyzmatlary amala aşyryýan bolsa hem-de göterimleriň tölenilmegine esas bolýan bergi talaby şeýle hemişelik wekilçilige ýa-da hemişelik binýada hakykatdan hem degişli bolsa, 1-nji, 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara görä şu Ylalaşygyň 7-nji Maddasynyň ýa-da 14-nji Maddasynyň düzgünleri ulanylýar.

6. Eger göterimleri töleýji şol Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, göterimler Ylalaşýan Döwletde emele gelýär diýlip hasaplanylýar. Eger göterimleri töleýji tarapyň Ylalaşýan Döwletiň dahyllysydygyna ýa-da dældigine garamazdan, Ylalaşýan Döwletde onuň göterimleriň tölenilmegine esas bolan hemişelik wekilçiligi ýa-da hemişelik binýady bar bolsa we şol göterimleri hem-de olary tölemek boýunça çykdaýlary şeýle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat çekýän bolsa, onda şeýle göterimler hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat ýerleşýän Döwletde emele gelýär diýlip hasaplanylýar.

7. Eger göterimleriň töleýjisiniň we hakyky eýesiniň arasyndaky ýa-da olaryň ikisiniň we haýsy-da bolsa başga bir tarapyň arasyndaky aýratyn gatnaşyklar sebäpli göterimleriň tölenilmegine esas bolan bergi talabyna degişli göterimleriň jemi, göterimleriň töleýjisiniň we hakyky eýesiniň arasynda şeýle gatnaşyklar ýok mahaly ylalaşylyp bilinjek möçberden köp bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan möçber babatda ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artýan bölegi şu Ylalaşygyň beýleki düzgünlerini nazara almak bilen, her bir Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salynmaga öňküsi ýaly degişlidir.

12-nji madda

Awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejiler

1. Ylalaşýan Döwletleriň birinde döreyän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna tölenýän roýaltilere şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Emma awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan şeýle girdejilere hem olaryň döreyän Ylalaşýan Döwletinde bu Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp bilner, ýöne, eger awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan şeýle girdejileriň hakyky eýesi beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolup durýan bolsa, şeýle ýagdaýda salynýan salgyt awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan şeýle girdejileriň umumy möçberiniň 10 göteriminden geçmeli däldir.

3. «Awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejiler» adalgasy şu maddada ulanylan mahaly islendik edebiýat, sungat ýa-da ylmy eserler, şol sanda kinofilmler hem-de radio we telewideniýe üçin beýleki şekillendiriş serişdeleri ýa-da ses önümleri, ýazgylary üçin awtorlyk hukuklarynyň, islendik patentiň, söwda nyşanynyň, dizaýnyň ýa-da modeliň, ülniň, gizlin formulanyň ýa-da amallar ulgamynyň ulanylmagy ýa-da ulanmaga hukuk üçin hak, ýa-da senagat, täjirçilik, ýa-da ylmy tejribä degişli maglumatlary peýdalanmak ýa-da peýdalanmaga hukuk üçin öwezini dolma hökmünde alynýan islendik görmüşdäki tölegleri aňladýar.

4. Eger roýaltiniň hakyky eýesi, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolmak bilen, roýaltiniň emele gelyän beýleki Ylalaşýan Döwletinde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyryňan bolsa, ýa-da şol beýleki Döwletde şol ýerde ýerleşýän hemişelik binýatdan garaşsyz şahsy hyzmatlary amala aşyryňan bolsa we roýalti tölenýän hukuk ýa-da emläk şol hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat bilen hakykatdan hem bagly bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara görä 7-nji Maddanyň ýa-da 14-nji Maddanyň düzgünleri ulanylýar.

5. Eger töleýji Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolan halatda roýalti şol Döwletde ýüze çykdy diýlip hasaplanýar. Eger roýaltini töleýjiniň Ylalaşýan Döwletiň dahyllysydygyna ýa-da dældigine garamazdan, şol Ylalaşýan Döwletde roýaltileri tölemek boýunça özi barada borçnamalar döreyän hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat bar bolsa we şeýle roýaltiler şol hemişelik wekilçiligiň ýa-da hemişelik binýadyň hasabyna tölenýän bolsa, onda şeýle roýaltiler hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat ýerleşýän şol Döwletde ýüze çykdy diýip hasaplanýlar.

6. Eger roýaltini töleýjiniň we hakyky eýesiniň arasyndaky ýa-da olaryň ikisiniň we haýsydyr bir üçünji tarapyň arasyndaky aýratyn gatnaşyklar sebäpli, özleri üçin tölenýän ulanmaga hukuga ýa-da maglumatlara degişli roýaltiden alynýan girdejileriň möçberi töleýjiniň we hakyky eýesiniň arasynda şeýle

gatnaşyklar ýok mahaly ylalaşylyp bilinjek möçberden köp bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan möçber barada ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artýan bölegi şu Ylalaşygyň beýleki düzgünlerini nazara almak bilen, her bir Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salynmaga öňküsi ýaly degişlidir.

13-nji madda **Maýanyň artyşy**

1. Ylalaşýan Döwletiň dahyllysynyň 6-njy maddada kesgitlenen we beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän gozgalmaýan emlägini aýrybaşgalamakdan alýan girdejilerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde bar bolan hemişelik wekilçiliginiň täjirçilik emläginiň bir bölegini düzýän gozgalýan emläginiň ýa-da Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň ygtyýarynda bolan we garaşsyz şahsy hyzmatlary etmek üçin Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde ýerleşýän hemişelik binýada degişli bolan gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejlere, şol sanda şeýle hemişelik wekilçiligiň aýratynlykda ýa-da tutuş kärhana bilen bilelikde ýa bolmasa şeýle hemişelik binýadyň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejlere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Ylalaşýan Döwletiň kärhanasynyň halkara gatnatmalarynda deňiz ýa-da howa gämilerini ulanmakdan, halkara gatnatmalarynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämileriniň ýa-da şeýle deňiz ýa bolmasa howa gämileriniň ulanylmagy bilen bagly gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alýan girdejileri diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

4. 1-nji, 2-nji we 3-nji bölümlerde gürrüňi edilýänden başga islendik emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alnan girdejlere diňe emlägi aýrybaşgalaýan tarapyň dahyllysy bolan Ylalaşýan Döwletde salgyt salynýar.

14-nji madda **Garaşsyz şahsy hyzmatlar**

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolup durýan şahsy tarapyň hünär hyzmatlaryny etmekden ýa-da garaşsyz häsiýetli başga bir işden alýan girdejilerine diňe şol Döwletde salgyt salynýar. Eger-de şol dahyllynyň öz işini amala aşyrmak maksady bilen, Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde yzygiderli elýeterli bolan hemişelik binýat berilýän bolsa; şeýle halatda girdejiniň diňe şol hemişelik binýady peýdalanmakdan alnan bölegine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner. Eger-de şol dahyllynyň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde bolmagynyň möhleti degişli maliýe ýylynda başlanýan ýa-da tamamlanýan islendik on iki aýyň dowamynda jemi 183 günlük ýa-da şondan uzak döwürlere

barabar bolsa, şeýle halatda diňe şol dahyllynyň şol Döwletleriň beýlekisinde şol döwürde amala aşyrylan işinden alnan girdejä salgyt salynýar.

2. «Hünär hyzmatlary» diýen adalga, hususan-da, garaşsyz ylmy, edebi, artistlik, bilim ýa-da mugallymçylyk işini, şeýle hem lukmanlaryň, aklawçylaryň, inženerleriň, binagärleriň, diş lukmanlarynyň we hasapçylaryň garaşsyz işini öz içine alýar.

15-nji madda **Hakyna tutma iş boýunça girdejiler**

1. 16, 18 we 19-njy Maddalaryň düzgünlerini nazara almak bilen, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň hakynatutma iş bilen bagly alýan hak-heşdegine, iş hakyna we şunuň ýaly beýleki töleglere diňe şol Döwletde salgyt salynýar, hakynatutma işiň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde amala aşyrylýan halatlary muňa girmeyär. Eger-de hakynatutma boýunça iş şeýle görnüşde amala aşyrylýan bolsa, şunuň bilen bagly alnan tölege şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. 1-nji bölümiň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde hakynatutma boýunça amala aşyrylýan iş bilen bagly alýan tölegine, eger:

a) alyjy islendik on iki aýlyk döwürde jemi alnanda 183 günden uzak bolmadyk döwrüň ýa-da döwürleriň dowamynda beýleki Döwletde bolýan bolsa, we

b) töleg şol beýleki Döwletiň dahyllysy bolmadyk hakyna tutujy tarapyndan ýa-da onuň adyndan tölenilýän bolsa, we

ç) tölegleri tölemek boýunça çykdaýlary hakyna tutujynyň şol beýleki Döwletdäki hemişelik wekilçiligi ýa-da hemişelik binýady çekmeýän bolsa, diňe birinji agzalan Döwletde salgyt salynýar.

3. Şu Maddanyň ýokardaky düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy tarapyndan halkara gatnawlarynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisinde hakynatutma boýunça amala aşyrylýan iş bilen bagly alynýan tölege diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salynýar.

16-njy madda **Direktorlaryň gonorarlary**

Direktorlaryň gonorarlaryna we Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllysy bolan kompaniýanyň direktorlar geňeşiniň ýa-da kompaniýanyň şonuň ýaly başga bir islendik edarasynyň agzasy hökmünde alýan başga şonuň ýaly töleglerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

17-nji madda

Artistler we türgenler

1. 14-nji we 15-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň teatryň, kinonyň, radionyň ýa-da telewideniýäniň artisti, ýa-da sazanda ýaly sungat işgäri hökmünde ýa-da türgen hökmünde Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde amala aýrýan öz şahsy işinden alýan girdejisine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Eger-de sungat işgäriniň ýa-da türgeniň amala aşyrylan şahsy işinden girdeji sungat işgäriniň ýa-da türgeniň özüne däl-de, başga bir tarapa hasaplanyp ýazylýan bolsa, 7-nji, 14-nji we 15-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, şol girdejä sungat işgäriniň ýa-da türgeniň işi amala aşyrylýan Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

18-nji madda

Pensiýalar

19-njy maddanyň 2-nji bölüminiň düzgünlerini nazara almak bilen, Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna öňki hakynatutma iş bilen bagly tölenilýän pensiýalar we şunuň ýaly beýleki tölegler diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

19-njy madda

Döwlet gullugyndan girdejiler

1. a) Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň edara ediş-çäk birligi ýa bolmasa ýerli häkimiýet edaralary tarapyndan şahsy tarapa şol Döwlete ýa bolmasa onuň ýerli häkimiýet edarasyna edýän hyzmatlary üçin pensiýadan başga tölenýän hak-heşdegine, iş hakyna we başga bir şunuň ýaly tölegine diňe şol Döwletde salgyt salynýar;

b) Emma şeýle iş hakyna we beýleki şunuň ýaly tölege diňe Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde salgyt salynmaga degişlidir, eger gulluk şol Döwletde amala aşyrylýan bolsa we şahsy tarap şol Döwletiň dahyllysy bolsa, ol:

(i) şol Döwletiň milli tarapy bolsa; ýa-da

(ii) diňe hyzmatlary etmek maksady bilen, şol Döwletiň dahyllysy bolmadyk bolsa, şol Döwletde salgyt salynýar.

2. a) 1-nji bölümiň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň edara ediş-çäk birligi ýa bolmasa ýerli häkimiýet edarasy, ýa olaryň döreden gaznalary tarapyndan şahsy tarapa şol Döwlete ýa-da onuň ýerli häkimiýet edarasyna eden hyzmatlary üçin tölenilýän pensiýalar ýa-da beýleki şoňa meňzeş töleg diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

b) Emma eger şahsy tarap şol Döwletiň dahyllysy ýa-da milli tarapy bolsa, şeýle pensiýalar ýa-da şoňa meňzeş beýleki töleg diňe şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

3. 15-nji, 16-njy, 17-nji we 18-nji maddalaryň düzgünleri Ylalaşýan Döwletiň, onuň edara ediş-çäk birliginiň ýa-da onuň ýerli häkimiýet edarasynyň telekeçilik işini amala aşyrmagy bilen baglanyşykly edilýän hyzmatlar babatdaky iş hak-heşdekler, zähmet haky we beýleki şunuň ýaly tölegler we pensiýalar babatda ulanylýar.

20-nji madda

Talyplar

Ylalaşýan Döwletleriň birine gelmeginden öň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllysy bolup durýan ýa gönüden-göni bolan we birinji agzalan Döwletde diňe okamak ýa-da tejribe geçmek maksady bilen bolýan talyp ýa-da tejribe toplaýjy tarapyndan ýaşamak, okamak we tejribe geçmek maksatlary üçin alynýan tölegler şol Döwletiň çäklerinden daşardaky çeşmelerden tölenilýän bolsa, olara salgyt salynmaýar.

21-nji madda

Beýleki girdejiler

1. Ylalaşýan Döwletiň dahyllysynyň girdejileriniň şu Ylalaşygyň ýokardaky maddalarynda agzalmadyk görnüşlerine, dörän çeşmesine garamazdan, diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

2. Eger-de 6-njy Maddanyň 2-nji bölümünde kesgitlemesi berlen gozgalmaýan emläkden alynýan girdejileriň alyjysy Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolmak bilen, Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde telekeçilik işini onda ýerleşen hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyrylan ýa-da şol beýleki Döwletde garaşsyz şahsy hyzmatlary şol ýerdäki hemişelik binýatdan edýän bolsa we girdejiniň alynmagyna esas bolan hukuk ýa-da emläk şeýle hemişelik wekilçilik ýa hemişelik binýat bilen hakykatdan-da bagly bolsa, onda 1-nji bölümüň düzgünleri 6-njy maddanyň 2-nji bölümünde kesgitlemesi berlen gozgalmaýan emläkden alynýanlardan başga girdejiler babatda ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara baglylykda 7-nji Maddanyň ýa-da 14-nji Maddanyň düzgünleri ulanylýar.

IV Bap **MAÝA SALGYT SALMAK**

22-nji madda **Maýa**

1. 6-njy maddada gürrüni edilýän, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysyna degişli we Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde ýerleşýän gozgalmaýan emläk görnüşindäki maýa şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde bar bolan hemişelik wekilçiliginiň täjirçilik emläginiň bir bölegi bolan gozgalýan emläk görnüşindäki ýa-da Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň garaşsyz şahsy hyzmatlary etmek üçin Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde onuň ygtyýarynda bolan hemişelik binýat bilen bagly gozgalýan emläk görnüşindäki maýa hemişelik wekilçiligiň ýa-da hemişelik binýadyň ýerleşýän şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Halkara gatnawynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämileri görnüşindäki, şeýle hem şeýle deňiz we howa gämilerini ulanmak bilen baglanyşykly gozgalýan emläk görnüşindäki maýa diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

4. Ylalaşýan Döwletiň dahyllysynyň maýasynyň ähli beýleki böleklerine diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

V Bap **IKI GEZEK SALGYT SALYNMAGYNY** **ARADAN AÝYRMAGYŇ USULLARY**

23-nji madda **Iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmagyň usullary**

1. Litwada iki gezek salgyt salynmagy şeýle görnüşde aradan aýrylar:

Eger Litwanyň dahyllysynyň alýan girdejisine ýa-da eýeçilik edýän maýasyna şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyklykda Türkmenistanda salgyt salnyp bilinjek bolsa, eger-de diňe onuň içerki kanunçylygyna laýyklykda has amatly şertler üpjün edilmeyän bolsa, Litwa:

a) şeýle dahyllynyň Türkmenistanda girdeji üçin töläň salgydyňa barabar möçberini girdeji üçin salgydyndan kemmäge;

b) şeýle dahyllynyň Türkmenistanda maýa üçin töläň salgydyňa barabar möçberini maýa üçin salgydyndan kemmäge rugsat berýär.

Ýöne kemilýän şeýle möçberler islendik halatda girdeji üçin salgydyň ýa-da maýa üçin salgydyň kemilmeginden öň hasaplanan, ýagdaýlara görä

Türkmenistanda salgyt salnyp bilinjek girdejlere ýa-da maýa degişli böleginden köp bolmaly däldir.

2. Türkmenistanda iki gezek salgyt salynmagy şeýle görnüşde aradan aýrylar:

Eger Türkmenistanyň dahyllysynyň alýan girdejisine ýa-da eýeçilik edýän maýasyna Litwada şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyklykda salgyt salnyp bilinjek bolsa,

a) şeýle dahyllynyň Litwada tölän salgydyna barabar möçberini girdeji üçin salgydyndan kemmäge;

b) şeýle dahyllynyň Litwada tölän maýa üçin salgydyna barabar möçberini maýa üçin salgydyndan kemmäge rugsat berýär.

Ýöne kemilýän şeýle möçberler islendik halatda girdeji üçin salgydyň ýa-da maýa üçin salgydyň kemilmeginden öň hasaplanan, Litwada salgyt salnyp bilinjek girdejlere ýa-da maýa degişli böleginden köp bolmaly däldir.

3. Eger şu Ylalaşygyň islendik düzgünine laýyklykda, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň alan girdejisi ýa-da eýeçilik edýän maýasy şol Döwletde salgytdan boşadylan bolsa, şol Döwlet muňa garamazdan, şeýle dahyllynyň girdejisiniň ýa-da maýasynyň galan bölegine salgydyň möçberi hasaplanan mahaly salgytdan boşadylan girdejini ýa-da maýany hasaba alyp biler.

VI Bap AÝRATYN DÜZGÜNLER

24-nji madda Kemsitmezlik

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň milli taraplary beýleki Ylalaşýan Döwletde şol beýleki Döwletiň hut şol ýagdaýlarda, hususan-da, dahyllylyk babatda milli taraplarynyň sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan ýa-da şonuň bilen bagly borçlardan başga, ýa bolmasa has agyr salgyt salmak bilen bagly islendik salgyt salynmagyna, ýa-da onuň bilen bagly borçlara sezewar edilmez. Şu düzgün 1-nji maddanyň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem dahyllysy bolup durmaýan taraplar barada hem ulanylýar.

2. Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolup durýan, raýatlygy bolmadyk adamlar Ylalaşýan Döwletleriň hiç birinde hut şol ýagdaýlarda, hususan-da, dahyllylyk babatda şol Döwletleriň milli taraplarynyň sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan ýa-da şonuň bilen bagly borçlardan başga, ýa bolmasa has agyr salgyt salmak bilen bagly borçlara sezewar edilmeli däldir.

3. Ylalaşyan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşyan Döwletdäki hemişelik wekilçiligi babatdaky salgyt salmak düzgüni şol beýleki Döwletiň şeýle işi amala aşyran kärhanalar baradaky salgyt salmak düzgüninden az amatly bolmaly däldir. Şu düzgün Ylalaşyan Döwletleriň birini öz dahyllylaryna olaryň raýatlyk hukuk ýagdaýy ýa-da maşgala ýagdaýy esasynda salgyt salmak maksady bilen berýän haýsydyr bir şahsy salgyt ýeňillikleri, kemmeleri we indirimleri beýleki Ylalaşyan Döwletiň dahyllylyna üpjün etmäge borçly edýän hökmünde düşündirilmeli däldir.

4. 9-njy maddanyň 1-nji bölüminiň, 11-nji maddanyň 7-nji bölüminiň ýa-da 12-nji maddanyň 6-njy bölüminiň düzgünleri ulanylandan başga halatlarda, Ylalaşyan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşyan Döwletiň dahyllylyna töleýän göterimleri, roýaltleri we beýleki tölegleri şeýle kärhananyň salgyt salynýan peýdasyny kesgitlemek maksady bilen, olar birinji agzalan Döwletiň dahyllylyna tölenendäki ýaly şertlerde kemilmäge degişlidir. Hut şonuň ýaly, Ylalaşyan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň Ylalaşyan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllylyna islendik bergileri şol kärhananyň salgyt salynýan maýasyny kesgitlemek maksady bilen, birinji agzalan Döwletiň dahyllylyna bolan bergi babatdaky ýaly hut şol bir şertlerde kemilmäge degişlidir.

5. Ylalaşyan Döwletleriň biriniň maýasy beýleki Ylalaşyan Döwletiň bir ýa-da birnäçe dahyllylyna göni ýa-da gytaklaýyn degişli bolan ýa-da olar tarapyndan gözegçilik edilýän kärhanalary birinji agzalan Döwletde şol Döwletiň şonuň ýaly beýleki kärhanalary babatda sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan we onuň bilen bagly borçlardan başga ýa-da has agyr islendik salgyt salynmagyna ýa-da onuň bilen bagly islendik borçlara sezewar edilmeli däldir.

6. 2-nji maddanyň düzgünlerine garamazdan, şu maddanyň düzgünleri islendik görnüşli we kysymly salgytlar barada ulanylýar.

25-nji madda

Özara ylalaşmak amaly

1. Eger tarap Ylalaşyan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem hereketleri şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyna getirýär ýa-da getirer diýip hasap edýän bolsa, ol şu Döwletleriň içerki kanunçylygynda göz önünde tutulan gorag serişdelerine garamazdan, özi dahyllyly bolup durýan Ylalaşyan Döwletiň ýa-da onuň işi 24-nji maddanyň 1-nji bölüminiň täsirine düşýän bolsa, onda özi milli tarapy bolan Ylalaşyan Döwletiň ygtyýarly edarasyna arza berip biler. Arza şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyna getirýän hereketler hakyndaky ilkinji habarnamanyň alnan pursadyndan başlap, üç ýylyň dowamynda berilmelidir.

2. Ygtyýarly edara arzany esasy hasap etse we özi kanagatlanarly çözüde gelip bilmese, şu Konwensiýa laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyny

aradan aýyrmak maksady bilen, meseläni beýleki Ylalaşýan Döwletiň ygtyýarly edarasyny bilen özara ylalaşmak boýunça çözmäge çalşar. Gazanylan islendik ylalaşyk Ylalaşýan Döwletleriň içerki kanunçylygynda bar bolan haýsydyr bir wagtlaýyn çäklendirmelere garamazdan, ýerine ýetirilmelidir.

3. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary Ylalaşyk düşündirilene ýa-da ulanylan mahaly ýüze çykýan islendik kynçylyklary ýa-da şübheleri özara ylalaşmak boýunça çözmäge çalşarlar. Olar şeýle hem şu Ylalaşykda göz önünde tutulmadyk halatlarda iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak maksadyna eýerip, bir-biri bilen geňeşip bilerler.

4. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary ýokardaky bölümlere düşünmekde ylalaşyk gazanmak maksady bilen, bir-biri bilen, şol sanda olaryň özlerrinden ýa-da wekillerinden düzülen bilelikdäki toparyň üsti bilen göni gatnaşykda bolup bilerler.

26-njy madda **Maglumatlary alyşmak**

1. Şeýle derejede salgyt salynmagy şu Ylalaşyga ters gelmeýän bolsa, Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary şu Ylalaşygyň ýa-da dolandyryşyň, ýa-da Ylalaşýan Döwletleriň, edara ediş-çäk birliğiniň ýa-da ýerli öz-özüni dolandyryş edarasynyň adyndan alynýan salgytlara degişli içerki kanunçylygynyň düzgünlerini ýerine ýetirmek üçin zerur maglumatlary alyşýarlar. Maglumatlary alyşmak 1-nji we 2-nji maddalar bilen çäklenmeýär.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biri tarapyndan 1-nji bölüme laýyklykda alnan islendik maglumat şol Döwletiň içerki kanunçylygyna laýyklykda alnan maglumat ýaly gizlin hasap edilýär we diňe 1-nji bölümde bellenen salgytlara degişli salgytlar babatdaky maglumatlara baha bermek ýa-da olary toplamak, mejburi töletdirmek ýa bolmasa kazyýet taýdan yzarlamak, ýa-da şikayatlara garamak bilen meşgullanýan, şeýle hem ýokarda görkezilenleriň ählisine gözegçilik edýän taraplara ýa-da edaralara (şol sanda kazyýetler we dolandyryş edaralary) habar berilýär. Şeýle taraplar ýa-da edaralar şol maglumatlary diňe görkezilen maksatlar üçin peýdalanýarlar. Olar şol maglumatlary açyk kazyýet mejlisiniň barşynda ýa-da kazyýet çözümleri kabul edilen mahaly aýan edip bilerler.

3. Hiç bir halatda 1-nji bölümiň düzgünleri Ylalaşýan Döwletiň üstüne şu borçlary ýükleýän hökmünde düşündirilmez:

a) ol we beýleki Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna ýa-da edara ediş tejribesine ters gelýän edara ediş çärelerini geçirmek;

b) ol ýa-da beýleki Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygy boýunça ýa-da adaty edara ediş tejribesiniň barşynda alyp bolmaýan maglumatlary bermek;

ç) söwda, telekeçilik, senagat, täjirçilik ýa-da hünär syryny, ýa bolmasa söwda amalyny aýan etjek maglumatlary, ýa-da aýan edilmegi döwlet syýasatyna (jemgyýetçilik tertibine) ters geljek maglumatlary bermek.

4. Eger, şu madda laýyklykda maglumat Ylalaşýan Döwletleriň biri tarapyndan soralan bolsa, şeýle maglumatyň şol beýleki Döwlete onuň hususy salgyt maksatlary üçin zerurlygy bolmasa-da, Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisi soralan maglumaty almak üçin maglumat ýygnamak boýunça öz çärelerini ulanmalydyr. Ýokardaky sözlemde beýan edilen borçnama 3-nji bölümiň düzgünleri bilen çäklendirilendir, ýöne hiç bir halatda şeýle çäklendirmeler Ylalaşýan Döwlete şol maglumata içerki gyzyklanmanyň ýoklugy sebäpli ony bermekden ýüz döndermäge rugsat berýän hökmünde düşündirilip bilinmez.

5. Hiç bir halatda 3-nji bölümiň düzgünleri Ylalaşýan Döwlete diňe maglumatyň eýesi bolup durýan bankyň, beýleki maliýe edarasynyň, ýönekeý saklaýjynyň ýa-da ýumuşçy ýa bolmasa işler ynanylan wekil bolup durýan tarapyň çykyş edýändigini, ýa-da şol maglumatyň tarapyň eýeçilik hukuklaryna degişlidigi sebäpli maglumaty bermekden ýüz döndermäge rugsat berýän hökmünde düşündirilmez.

27-nji madda
Diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk
edarylaryň işgärleri

Şu Ylalaşygyň hiç bir düzgüni diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk edarylaryň işgärleriniň halkara hukugynyň umumy kadalary arkaly ýa-da ýörite ylalaşyklaryň düzgünleri esasynda bellenen salgyt ýeňilliklerine täsir etmeýär.

VII Bap
JEMLEÝJI DÜZGÜNLER

28-nji madda
Güýje girmegi

1. Şu Ylalaşyk tassyklanmaga degişlidir we tassyklaýyş hatlaryny alyşmak örän gysga wagtda geçiriler.

2. Şu Ylalaşyk tassyklaýyş hatlary alyşylandan soňra güýje girýär we onuň düzgünleri Ylalaşýan Döwletleriň ikisinde hem:

a) çeşmesinden alynýan salgytlar babatda – şu Ylalaşygyň güýje giren ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň alnan girdejiler barada;

b) girdejiler we maýa üçin beýleki salgytlar babatda – şu Ylalaşygyň güýje giren ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň başlanýan islendik maliýe ýyly üçin girdeji ýa-da maýa üçin beýleki salgytlar barada ulanylar.

29-njy madda
Hereketiniň bes edilmegi

Şu Ylalaşyk Ylalaşýan Döwletleriň biri onuň hereketini bes edýänçä güýjünde galýar. Islendik Ylalaşýan Döwlet Ylalaşyk güýje girenden soňra baş ýylyň tamamlanmagy boýunça senenama ýylynyň tamamlanmagyndan alty aýdan gijä galman şu Ylalaşygyň hereketini bes etmek baradaky habarnamany diplomatik ýollar boýunça ibermek arkaly onuň hereketini bes edip biler. Şeýle halatda şu Ylalaşyk iki Ylalaşýan Döwletde:

a) güýjüni ýatyrmak baradaky habarnama iberilen ýyldan soň gelyän senenama ýylynyň 1-nji ýanwarynda ýa-da şondan soň alnan girdejileriň çeşmesinden tutulyp alynýan salgytlar babatda;

b) güýjüni ýatyrmak hakyndaky habarnama iberilen ýyldan soň gelyän senenama ýylynyň 1-nji ýanwarynda ýa-da 1-nji ýanwaryndan soň başlanýan islendik salgyt salynýan ýyl üçin beýleki salgytlar barada öz hereketini bes edýär.

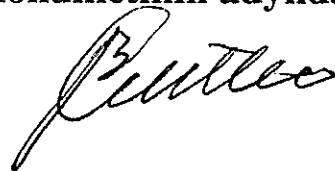
Muňa güwä geçmek hökmünde degişli derejede ygtyýarly edilen aşakda gol çekenler şu Ylalaşyga gol çekdiler.

Aşgabat şäherinde 2013-nji ýylyň 18-nji iýunynda her biri türkmen, litwa we iňlis dillerinde iki nusgada amal edildi, özi-de, ähli üç dildäki nusganyň hem birmeňzeş güýji bardyr. Islendik ýazgynyň arasynda çaprazlyklar ýüze çykan halatda iňlis dilindäki ýazgy iş ýazgysy bolup durýar.

Türkmenistanyň
Hökümetiniň adyndan

Litwa Respublikasynyň
Hökümetiniň adyndan

YLALAŞYK 10.12.2014 ÝYLYDA GÜÝJE GIRDI